

КЪМР-ни Башчысы

Юрий Коков Россейни МЧС-ни таматасы бла тубешгенди

Тюне Москвада КЪМР-ни Башчысыны къуллугъун болжалы халда толтургъан Юрий Коков Россейни Граждан кюрюулу ишери, къыйы болумла жаны бла министри В.А.Пучков бла тубешгенди. Ала акиси да Къабарты-Малкъарда къыйын болумлада терк окъуна мадар этинуе вопросларын сюзгенди эмда республиканы халкъны кюрюулану къыйыматы халкъны излеуно андан ары бардырыгъа кереклисин чертгенди. Тубешуеда дагъыда Россейни МЧС-ни отдан сакълауу службаларыны Къабарты-Малкъар Республикада бълумлерини ыргысы-техника ба-заларыны федеральны бюджетни ахчасына юклендируно, ырки, жерни кечгени улуу къоркъуу салып тургъан бир-бир зоналадан халкъны кюрюуно, республиканы районларында от тыошуе къажая кереклисин чертгенди. Битые айтылгъан жумушлары тамамлауу жоллары да белгиленгенди.

КЪМР-ни Башчысыны къуллугъун болжалы халда толтургъаны эмда Правительствосюну пресс-службасы.

ЖЕР-ЖЕРЛИ ВЛАСТЬ

Тизгинликге энчи эс бурулукъду

Бу кюнеде Тёбен Чегем элли администрациясыны жаңы башчысы Къонокъаны Илиясны башламчылыгы бла сгод болгъанды. Анда сёз элде проблемаланы юсюнден баргъанды. Къонокъ улу тазалык жаны бла болумга энчи эс бургъанды. Элли къыйсы жаңына барсан да, кир-кипчик болгъан чертгенди.

Тууар, къый мешухну жол жанларында, суу жагъалада тёлкюнгенерин эм ала бла байламлы башха кемчиликтери кетерим амалла этилтирге кереклисин айтханды. Юйден чыккыган киркичлини каптелге неда машо-клагъа жыйып, къабакъ эшиклерини къатарына салынса, айны биринчисинде, онучуунда, жыйрманчысында элде машина айланп, алаңы жыйргъын билдиргенди. Мешухну иги-смиртич болгъан черте, аны хар адам да бахчасыны бир ырынына жыйып, чиригенден сора чачаргъа кереклисин эсертгенди. Эллие да анга ырызлыклары билдиргенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Женгил атлетика

Мария Кучина - дунияны чемпиону

Огъан ыйкъыда Польшаны Сопот шахрында женгил атлетикадан жабилгъан заллада дунияны къыш чемпионы бардырылгъанды. Анга 143 къыралдан 600 бек кюлюе спорту къатышханды. 24 тюрлюсюнде дунияны чемпиону деген аты жоригтен 12 атлет бар эди. Эришулеге жерлешибиз Мария Кучина да къатышханды.

Мария абаданланы араларында биринчи кере эришгилликте, турнирни бек жетишили этюргенди. Биринчи кюнден башлап, ол Польшаны рекордсмени Камила Лицьвинко бла тенг 1,85-ден 2 метрге дери бирча секирил тургъанды. 2,02 сантиметрни уа къызладан бири да аламангъанды. Алай бла бу чемпионатда тишируулары араларында бийке секириде бу жол «алтын» кюлюе эки спорту болгъанды. Атлет къызыбыз хорламына алыкъа толусунлай ийнанып башмагъанды.

Мен Камила хар секиргенин да биринчиден алгъан сунуп, кесими хорлатханга санал, бек жарысын эдим. Жаланда ол, келип: « Энтта кёрбизими мындан ары?»- деп соргъандан сора тыюнген эдим ишни болушуна, - деп эстереди Мария.

КЪАСЫМЛАНЫ Аминат.

Жазылуу - 2014

Хурметли жамауат!

Сиз бир тюрко сылтаула бла 2014 жыны биринчи жарымына «Заманга» жазыламай къалгъан эсигиз, халны тюзеттирге онг барды. Мартын 25-сине жери къазылуу жарашдырсагъыз, ана тилибизде чыккыган газетини 1-чи апрельден алып башларыкъсыз. Жазылууну юч айгъа багъасы - 201 сом 66 капскади.

Бизни индексибиз - 51532

ПАРЛАМЕНТ

Депутатла Украинада халны закон бла тюзетиу жанлыдыла

КЪМР-ни Парламентини президиуму спикери Чеченланы Ануарны башчылыгында бардырылгъан кезулюе жыйылуу Къабарты-Малкъар Республиканы «Жер тубюнде байлыклары юслеринден» Законна тюзетиуле кийириуну юсюнден» КЪМР-ни законпроектини оюсюден башлангъанды. Аны бла жыйылуу аны Экология эм табиятты хайырлануу жаны бла комитетини председатели Арсен Шумахов шагъирей этгенди. Ол бу документ бир къаум федеральны закон къабал этилгени бла байламлы эмда «Жер тубюнде байлыклары юсюнден законодателствону хайырлануу» деген «тёркер столу» эсертюлерине тиийлиликке жарашдырылгъанын билдиргенди.

Проектде «Жер тубюнде байлыклары юслеринден» Законну бир-бир болумлары федеральныетге келиширча этилгенди, байлыклары болгъан жерини хайырлануу, геология шартлары республикалы фондун кыраууну эмда аны ишин бардырууну, аслам санда тубеген табиятат байлыклары запаслары республикалы балансларын тергюну, байлыкла табияттын жерини кадестларын жорютюну, алагъа кырал экспертиза этинуе жоруклары тохтадырылгъанды, деп белгилегенди Комитетини таматасы.

Ызы бла «Къабарты-Малкъар Республикада налог тёлкюлене бир къауумуна организацила» федеральны ючюн салынгъан налогу ставкасын тошорюну юсюнден» КЪМР-ни Законну 1-чи статьясына тюзетиуле кийириуну юсюнден» законпроектти къаралгъанды. Президенту оную бла КЪМР-

латханды Бюджет, налогла эм финансла жаны бла комитетини председатели Сафарби Маремукъов. КЪМР-ни Башчысыны бла Правительствосюну Парламентде эм сгод органада келеси Медина Дышекова законпроектте финансла тергюлене эмда экономика сылтаулары да хазырларга керекди деп, сёзюно алай салгъанды. Президенту оную бла КЪМР-

ни Парламентини 2014 жылны жаз башы сессиясында тамамланлык ишлерине «Къабарты-Малкъар Республиканы кырал гражданды службасыны юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законну 7-чи статьясына тюзетиуле кийириуну юсюнден» законпроект да къушылгъанды. Законодателство эм кырал кыруушы жаны бла комитетини башчысы Арсен Маремукъов аныгъатханыча, документ РФ-ни Президенти В.Путинни Указына тиийлиликке жарашдырылгъанды. Анда муниципальный къуллукълада ишлер ючюн керек болгъан квалификация излемле бла байламлы рекомендацияла бардыла. Алай онсула РФ-ни субъектлерини законодателъный башламчыларына бла общениларына на кере да этилгенди. Хар заманда, КЪМР-ни Парламентини Сайлы граматлары бла бир къауум адамны сауыгъаларгъа оную этилгенди. Бу жол оппозиция къауумланы законсыз ишлери алаңы тынгысыз этдиргенлерин билдиргенди. Анда халны право жол бла тюзеттирге керекди, дегенди. «Биз тюзюк тохтадырылгъаны эмда анда болуу закону жолгъа къайтыргъаны ийнабабыз», дегенди Чеченланы Ануар.

КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы.

СЕМИНАР

Сабий садланы ишлери тюрлениркидиле

Школгъа дери билим беруу жаны бла норматив-правулу актлары кёргозторден алгъа уа ол сабий садланы тарыхыны юсюнден къыска айтханды. Аорт жыллада Россейде сабийликте, аналыкка этилген кырал тутхулукъуну хайыранды а туугъан балачыклары саны кёбейгенди. Къабарты-Малкъарда 2005 жылдан бери туугъан сабийлени саны окк кереге есенди.

Бюгюнлюкде республикада ю жылдан жети жылгъа дери жыл санда 46,9 минг бала бардыла, сабий садлада уа жаланда 37,7 минг жер барды. Болсада аналала сабийлерин, садикле бермей, юйде аппалары-инанлары бла тургъа оюдиле. Бюгюнлюкде школгъа дери жыл санда балачыклары 17 проценти садиклеге бармайдыла, очеревде уа аладан жаланда 668-си турадыла. «Къыралда школгъа дери билим беруу борчу болмагъаны бла байламлыды ол. Сёз ючюн, Финляндияда уа сабийле юч жылдан башлап барыса да окургъа тиийлидиле. РФ-ни Президенти 2012 жылда къабал кёрген май указылада уа 2016 жылгъа дери регионлары школгъа дери билим берген

кирмегенди. Дагъыда сабийни окутуу эмда аны кереклерин жалчытуу деген аныгъамала юлешингенди.

Бу жумушлагъа ахча төрт жерден бериллики. Биринчиден, федеральны бюджетден школгъа дери билим берууну жалчытуугъа субсидияла бөлүонди. Сёз ючюн, Къабарты-Малкъаргъа сабий садла ишлерибизде бытыр 507 минг сом берилгенди. 2011-2013 жыллада «Единая Россия» политика партияны башламчылыгы бла уа федеральны бюджетден регионлагъа 52 миллиард юлешингенди. Бу ахча школгъа дери жыл санда сабийлеге окуу жерле кыуаргъа къоратылгъанды. Программа 2016 жылгъа дери бардырылгъанды жашауа.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Бюгюнлюк кюнню темасы

Бандеровчуланы умутлары толмаз

Тюз ниетли болуп, шёндю Украинада бла Къырымда бола тургъан ишлеге жарымагъан хазна адам табылсын. Артыкъда анда жууу-ахлуу тургъан бар эсе, ала бютюн да бек къыйгы этедиле. Халкъ асламлары уа Киевде властын зор бла бандеровчула, барып тохтагъан миллетчиле, алгъанлары чамландырады.

Ахыры 3-чю бетдеди.

Документле	Аран элде	Бизынгы ауузу кимни да сейирсиндиреди	Унутулмазлык такыйкъала
2 бет	3 бет	4 бет	4 бет

Сабий садланы ишлери тюрленирикдиле

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Жеңилден, сабий садланы кереклери аханы регион правительство береди. Билим беру программаланы жашаулар бардырырга, усталзаны жактарын тереңге, ирилдеме, методика китаплагга да аханы регион тейди.

Жаңгы законда айтылганыча, былай кырал тутху-лулук эни иели сабий садлагга да берилге болукду. Предпри-

ниматель сабий сад ача, анда биз жаратылы жактарын республика тереңге борчуну. Аны бла бирге уа методика китаплаг, ирилданы да сатып алгырга финансыл регион правительство береди.

Жер-жерли власть органа уа сабийлени кереклери тамамларга, аш-суу, мебель бла жалгытырга, мекемеланы аяны тирелери тиешили халда тургарга борчунду. Дагыда аханы ата-анала да тейдиле, аны

кылайла жумушлагга кыратырга жаратылы жактарын Татыяна Саенко. Сөз шолкгоа дери билим берген учуренде ялада санитар-эпидемиология излемле кыталынганылары юсюенден да барганды.

Жыйлынуу ахырында усталза эми киретиучиле парламентарийле сорупу бергенде. Ала асламында ача бла жалгытынуу, группада сабийле асыры көп болганылары, очерделени курауу проблемаларын кө-

тюргендиле. Сабий садланы тамамлары оми этгенерича, аяны шолкгола кыошанлары терс ому болганды. Агынан ала аханы кеспери алып, аны тюз колешалгандыла, алай шолкгола кыошлганлары уа кыалгын калекчице жетеледи. Семинарын ахырында Татыяна Саенко сюзолгон вопросланы тиртеге, алагы жуупла хазырларга айтылды.

ТИКАЛНЫ Фатима.

Тизгинликге энчи эс бурулукду

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Андан сора району келечиси, тамата мал доктор Анзор Кочесов селешгенди. Ол элде энчи иели малладан брүүлөздөн жетими акиси аругуныан эсгергенди. «Жарысууга, бир кыуумла маллардан кыан алааргайдыла, дарман салдырмайдыла, ол а торлорторно аругуны жапылыуларына себепки этеди», - дегенди.

Мындан арысында алайлагырга, законга көре, жумуш этилге кереклисин эсге салганды.

Андан сора администрацияны башчысы элде суу ызы толусулай жаңгыртуу юсюенден вопроса кыраганды. Аны тынгыла тамамларга хар не кергибиз да барды, кюн жезленингилей, подраа организация хазырды, дегенди. Ишчилени элде жашладан да алгырга

болулгунун да айтканды. Сходха келген элде администрацияны жаңгы башчысына алгыш этгендиле, жетишимле тежегенди.

Ахырында Кыонак улу, элчиле айланы, тамбла хар бири да суботниче чыгарга керек болганыларын билдиргенди.

РАНЫКБАУ улу Борис.

БРИФИНГ

Фатарланы тонаудан сактауу кепи жангы амаллары баргыла

КыМР-де МВД-бу кюнде бардырылган брифинг фатарланы эн энчи юйени тонаудан эмда гражданылар кеслери, ырыскыларын да амаллыкчылдан сактауу амаллары юсюенден сөз барганды.

Жеринде амаллык ишлени сороп айланынгала этелдеди, - дегенди полициячы.

Ол шендо тонаудан сактауу кепи көп кыйматлы техника амалла болганыларын эсге салганды. «Фатарланы сигнализация оборудование бла жалчытыгыа. Кючлю темир эшикке орнатыла, алагы тынгыла киритиле, терезелеге уа темир чалдышы салгызыа. Солугрга кетмеге неда юйен бир башха жууруу бла чыгаргыра тошо, фатарны, юйю, онг болганы кавадарга, жууккарыгызыа, кыошугузыа ышаныгыа, аханы, багылы затлары юйде бүктүрмөгузыа, тутмагыа. Ачыларыгызыа сак болугуз, амаллыкчылга, аяны дубликатын этип, фатарга тыч кирген кезиле болгандыла», - дегенди.

Объектлени сактауу техника амаллары бла уа Ведомствон тышында орнатыла бөлөмюно таматасы полицияны подполковник Гайылан Хананый шагырей этгенди. Ол айтанга көре, бизни республика тонау, урлау ишле битеу

кереклисин эсгергенди. «Алай этерча онгла да бардыла. Аладан бири радиоблокуду. Сөз ючюн, сиз юйюгузю кызматы неда подездиле турганыла, кыркуу тошгенин сөздигиз эсе, олсагат кнопканы басып кыошсыа. Полицияны саултанган адамлары уа бир такыйкыны ичинде жетип кыаладыла», - дегенди.

Ол дагыда юйюге, фатарлагга сигнализация салынуу дурс кыргенди. «Бизни ведомствогга кыошлган сигнализация болган фатарга уручу кирип, сизни кыркутууп, аны жаберга кюрөшсе да, бизге белки келмей кыламыды эмда олсагат полиция жеткенди».

Андан сора да, полициячыла юйени видеокамерала бла, домофонна бла кыркуусуз этерге болулгуну айткандыла. «Кыркуусуз юл, подъезд, фатар» деген профилактика операция да жыл сайын аны ючюн бардырылганын четтегенди. «Охрана» ФГУП-ну филиалны директору орунбасары Павел Крохмаль уа бу ведомствода кыркуу этгенле республика кырал магнаныла объектлени кылай саклагыанлары юсюенден айтканды. Ахырында брифингге селештир баргыса да журналистлени сорупулары жуупла бергенди.

Датгыда Гайылан Хананый юи неда фатар тоналганын билгенле окуяна, аяны ичкери мичмай полицияны кабаргырырга, юйю ичинде айланмазга, бир затта да тиймеге

кереклисин эсгергенди. «Алай этерча онгла да бардыла. Аладан бири радиоблокуду. Сөз ючюн, сиз юйюгузю кызматы неда подездиле турганыла, кыркуу тошгенин сөздигиз эсе, олсагат кнопканы басып кыошсыа. Полицияны саултанган адамлары уа бир такыйкыны ичинде жетип кыаладыла», - дегенди.

Ол дагыда юйюге, фатарлагга сигнализация салынуу дурс кыргенди. «Бизни ведомствогга кыошлган сигнализация болган фатарга уручу кирип, сизни кыркутууп, аны жаберга кюрөшсе да, бизге белки келмей кыламыды эмда олсагат полиция жеткенди».

Андан сора да, полициячыла юйени видеокамерала бла, домофонна бла кыркуусуз этерге болулгуну айткандыла. «Кыркуусуз юл, подъезд, фатар» деген профилактика операция да жыл сайын аны ючюн бардырылганын четтегенди. «Охрана» ФГУП-ну филиалны директору орунбасары Павел Крохмаль уа бу ведомствода кыркуу этгенле республика кырал магнаныла объектлени кылай саклагыанлары юсюенден айтканды. Ахырында брифингге селештир баргыса да журналистлени сорупулары жуупла бергенди.

Датгыда Гайылан Хананый юи неда фатар тоналганын билгенле окуяна, аяны ичкери мичмай полицияны кабаргырырга, юйю ичинде айланмазга, бир затта да тиймеге

ХОПЛАНЫ Марият. СУРАТДА: Анзор Татимов, Гайылан Хананый, Павел Крохмаль. Суратын автор алганды.

ГЭС

Суула кетюрюлген кезиуге хазырланадыла

«РусГидро» ОАО-ну КыМР-де бөлөмюнде гидротехника эм производстволу мекемеланы бла оборудованины былай черкедеде суула кетюрюлген кезиуге ишеуге хазырлау жаны бла комиссия кыралганды. Бөлөмю пресс-службасындан билдиргенерине көре, анга компанияны бизни республикада филиалыны баш инженерине билдирелени Муратин башчылыктына элди. Комиссияны кызууна бөлөмюне башчылары бла специалистлени эмда республикада контроль-надзорлук этген кыуам ведомстволаны келечилери да киргендиле.

шагырейлендирге борчунду. Датгыда Черек, Терк эм Баксан районлары администрациялары, МЧС-ник КыМР-де Баш управленисыны, бу кезиуде не торло кыркуу болса да, аны юсюенден бир берге билдирюу эмда аны бла байланы мадарланы юсюенден келишимле этилдиле.

Шендо стациялада суу кетюрюлуге хазырлау жаны бла битеу тиешили жумушла тамамлана бардыла. Черекке торкөнүлөгү да специалистле дайым көз-кылак болганыла турдыла.

Билим берилу

Орус тилге суйюк юйренедиле

Мескетиини торкөлөнени сабийлери Май району школларыны программалары бла тыч окутууду, деп билдирди району билим беруу управленисыны таматасыны орунбасары Наталья Рудак. «Биринчи класса келген сабийлени бир кыуаму орус тили иги билмедиле. Аны себепли усталза ала бла эни корөшөдиле. Болсада мында школчала асламысында орус тилин хайырланганылары себепли, ол иш тыч этеди», - деп билдирди Рудак.

Бусугада районда 34 мекемени келечиси жашыдыла. Жыл сайын аяны кыайсы бири да кеслери байрамлары билгемиле кыошмайдыла. Мында кыошлулуга жагаган адамла башха халкыны кийимлери, ашыркыларын көрөгө, аде-төрөлери бла да толурак шагырейленге амал табыдыла.

2000-чи жыллада Май районга көчкөн келген торкөлөнени саны иги да көбөйгөнди. Ол заманда школлада усталза Кыонак сабийле аш тылпирлене окурга эни класса куургыга хыйсап этгенди. Алай аяны аталары бла аяналары ол оюмга бо сөрөмөргөденди. Биринчеге, дерле орус тилде берилерин оюйгендиле.

Окуу жаны бла жетишимлени осперден айтканды. Бада сарыкызын милет ошкерчеленирин арасында олимпиадала бла конкурсулда хорлагыла, школун алып майдалга бошагыла, республиканы Башчысыны степендиасына тиешили болганды да бардыла.

Май району билим беруу управленисыны статистикасына көре, бусугада школлада окутуучулардын проценти орус тилин иги билгенди. Торкөлө, 10 проценти кыазырылган, 2 проценти малкырыла, кыалганыла уа башка милетлени келечилеридиле.

КУРДАНЛАНЫ Сулемен.

Бизни корр.

Документле

Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутаты Жанатайланы Алийни жашы Салимини полномочияларын болжалдан алгыа тохтатуу юсюенден Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини БЕГИМИ

«Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутаты статусу юсюенден» Кыбарты-Малкыр Республиканы Законуну 4-чу статьясыны биринчи кесгини «а» пунктуна тиешилиликде Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини беги этеди: 1. Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутатына «Единая Россия» Битеуроссий политика партины Кыбарты-Малкыр регион бөлөмюндөн бир республикада айыруу округда айырлгын Жанатайланы Алийни жашы Салимини полномочияларын болжалдан алгыа 2014 жылда 12-чи февралдан, тохтатырга. 2. Жанатайланы Алийни жашы Салимини Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Председатели

ты-Малкыр Республиканы Парламентини депутат полномочиялары тохтатылганыла уа байламлы Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Уруну, социальный айнугу эм саулук сактауу жаны бла комитетини председателини кыруугундан эркин этерге эмда Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Миллетле арлы халла жаны бла комитетинден бла Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Уруну, социальный айнугу эм саулук сактауу жаны бла комитетинден чыгаргырга. 3. Бу Бегиим кыабыл этилген кюнден башлап кючюне киреди.

ЧЕЧЕНЛАНЫ А.

Нальчик шахар, 2014 жылда 27-чи февралда, №1832-П-П

Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутаты Кошев Азамат Джабраиловични полномочияларын болжалдан алгыа тохтатуу юсюенден Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини БЕГИМИ

«Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутаты статусу юсюенден» Кыбарты-Малкыр Республиканы Законуну 4-чу статьясыны биринчи кесгини «а» пунктуна тиешилиликде Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини беги этеди: 1. Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутатына «Единая Россия» Битеуроссий политика партины Кыбарты-Малкыр регион бөлөмюндөн бир республикада айыруу округда айырлгын Кошев Азамат Джабраиловични полномочияларын болжалдан Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Председатели

алгыа 2014 жылда 13-чу февралдан, тохтатырга. 2. Кошев Азамат Джабраиловични Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентинде депутат полномочиялары тохтатылганыла уа байламлы Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Экология эмда табигыйтаты хайырлануу жаны бла комитетини председателини кыруугундан эркин этерге эмда комитетини кыуууундан чыгаргырга. 3. Бу Бегиим кыабыл этилген кюнден башлап кючюне киреди.

ЧЕЧЕНЛАНЫ А.

Нальчик шахар, 2014 жылда 27-чи февралда, №1833-П-П

Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини комитеттерини кыууумларына тюрлениуге кийриуну юсюенден Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини БЕГИМИ

«Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Регламентини 22-чи статьясына тиешилиликде Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини беги этеди: 1. Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутаты Мамбетов Анзор Валерьевич Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Законодатель-нуга эм кырал кыруулу жаны бла комитетини эмда Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Билим беруу эм илму жаны бла комитетини кыуууларына кыошарга. 2. Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутаты Саенко Наталья Вячеславовна Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Уруну, социальный политика эм саулук сактауу жаны бла комитетини эмда Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Экология эм табигыйтаты хайырлануу жаны бла комитетини кыуууларына кыошарга.

3. Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутаты Томкаев Алик Нургалевич Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Экология эмда табигыйтаты хайырлануу жаны бла комитетини кыуууларына кыошарга. 4. Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутаты Шумахов Арсен Владимирович Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Спорт эм туризм жаны бла комитетини кыуууундан чыгарып, Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Экология эм табигыйтаты хайырлануу жаны бла комитетини кыуууна кыошарга. 5. Бу Бегиим кыабыл этилген кюнден башлап кючюне киреди.

ЧЕЧЕНЛАНЫ А.

Нальчик шахар, 2014 жылда 27-чи февралда, №1834-П-П

Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Уруну, социальный политика эм саулук сактауу жаны бла комитетини председателини айырууну юсюенден Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини БЕГИМИ

«Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини юсюенден» Кыбарты-Малкыр Республиканы Законуну 6-чы статьясыны 2-чи кесгини 3-чу пунктуна, Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Регламентини 22-чи статьясына тиешилиликде Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини беги этеди: 1. Карныш Сергей Александрович Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Уруну, социальный политика эм саулук сактауу жаны бла комитетини председателини кюнден башлап кючюне киреди.

жаны бла комитетини председателини айырырга. 2. Карныш Сергей Александрович Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Уруну, социальный политика эм саулук сактауу жаны бла комитетини председателини кыруугундан чыгарып, Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Экология эм табигыйтаты хайырлануу жаны бла комитетини кыуууна кыошарга. 3. Бу Бегиим кыабыл этилген кюнден башлап кючюне киреди.

ЧЕЧЕНЛАНЫ А.

Нальчик шахар, 2014 жылда 27-чи февралда, №1835-П-П

Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Экология эмда табигыйтаты хайырлануу жаны бла комитетини председателини айырууну юсюенден Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини БЕГИМИ

«Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини юсюенден» Кыбарты-Малкыр Республиканы Законуну 6-чы статьясыны 2-чи кесгини 3-чу пунктуна, Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Регламентини 22-чи статьясына тиешилиликде Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини беги этеди: 1. Шумахов Арсен Владимирович Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Экология Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Председатели

эмда табигыйтаты хайырлануу жаны бла комитетини председателини айырырга. 2. Шумахов Арсен Владимирович Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Экология эмда табигыйтаты хайырлануу жаны бла комитетини председателини кыруугундан чыгарып, Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Экология эм табигыйтаты хайырлануу жаны бла комитетини кыуууна кыошарга. 3. Бу Бегиим кыабыл этилген кюнден башлап кючюне киреди.

ЧЕЧЕНЛАНЫ А.

Нальчик шахар, 2014 жылда 27-чи февралда, №1836-П-П

Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини эсеплеуочу комиссиясыны кыуууна тюрлениуге кийриуну юсюенден Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини БЕГИМИ

«Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини беги этеди: 1. Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутат полномочиялары болжалдан алгыа тохтатылганыла уа байламлы Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини эсеплеуочу комиссиясыны кыууундан чыгарылган Кошев Азамат Джабраиловични (комиссияны председателини) орунуна Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Председатели

Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини эсеплеуочу комиссиясыны кыуууна Смирнова Татыяна Ивановнаны айырырга. 2. Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини эсеплеуочу комиссиясыны председателини Смирнова Татыяна Ивановнаны айырырга. 3. Бу Бегиим кыабыл этилген кюнден башлап кючюне киреди.

ЧЕЧЕНЛАНЫ А.

Нальчик шахар, 2014 жылда 27-чи февралда, №1837-П-П

«Аскер саутулары, боеприпаслары, чачдырылуучу затлары кеслери ырызальтылары бла бергенге ача компенсация тейлеу юсюенден» Кыбарты-Малкыр Республиканы законуну проектинин юсюенден Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини БЕГИМИ

«Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини беги этеди: 1. Аскер саутулары, боеприпаслары, чачдырылуучу затлары кеслери ырызальтылары бла бергенге ача компенсация тейлеу юсюенден» сөзүктө Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини депутаты Чеченлыны Анвар берген законпроектини биринчи окутуунда кыабыл кырорге. 2. Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Председатели

тени Законкулуну, право илизамы эмда жанауат кыоркуусулукчу вопрослары жаны бла комитетти уа законпроектни анга этилген отызганы, оюмлары, токутууленни эсге алуу бла жагында жарашдырырга эмда экинчи окутуунда Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини кураууна бериге болуу этилди. 3. Бу Бегиим кыабыл этилген кюнден башлап кючюне киреди.

ЧЕЧЕНЛАНЫ А.

Нальчик шахар, 2014 жылда 27-чи февралда, №1857-П-П

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Севастопольга жууклаштыргы окуяна базымайдына Алтынны Сокону заманда 1985-1988 жылда Севастопольда «Дзержинский» деген крайерде аскер борчуму тутурганна, Украинаны, Кыргынын көй жерлеринде болганына, Келгичи айтканда, ол заманда окуяна республиканы Запад тийеринде жашагына бизге аруу көз бла кырамай эдиле. Севастопольну юсюнден айтканда уа, артыкча адамлары, жерни

«бүтөрбродла» юлөшүргө окуяна уулагандына. «Сиз бир көскөдөн битеу Украинада властыны кыргыз аллыксыз, хайдагыз, битеу кырал органына оюгуз, тонагыз, кюйдорюлөз», - деген лозунганы айтып, энди уа халктын башын кыайгырга кыайгандына. Шендо ала Украинаны кыуам жыл мында алгы Огославияда, неда көп болмай Сирияда, Ливияда, Египетте болган «торсионно революциялар» сценарийери бла атырге кюрешилде. Аяны хаталарындан шендо окуяна мынгле бла адамла юйлөргөн атып, Россияны кюшюне реттенилдиге ала. Ол кезинде уа, Кыргында болган аскерчиин асламысы ол жерни администрацияга бойсунууга сюегинен билдиргенди. Дагында адамганы чамаландырган бир шарт. Көп болмай Киведе олтурган милгечиле орамлада дежурстону бардыргырга болушукта В. Путин журдунда энчи кюрүлөнүчү структурда ишлеген 300 адимчи чакыргандына. Ала профессионал аскерчиледе, Афганистанда бла Иракта энчи операцияны бардыргырга тире кышкандына. Ма алып башкесеге таянып башлагандына энди майданчыла.

игендиле ала. Ол кезинде уа, Кыргында болган аскерчиин асламысы ол жерни администрацияга бойсунууга сюегинен билдиргенди. Дагында адамганы чамаландырган бир шарт. Көп болмай Киведе олтурган милгечиле орамлада дежурстону бардыргырга болушукта В. Путин журдунда энчи кюрүлөнүчү структурда ишлеген 300 адимчи чакыргандына. Ала профессионал аскерчиледе, Афганистанда бла Иракта энчи операцияны бардыргырга тире кышкандына. Ма алып башкесеге таянып башлагандына энди майданчыла.

Бандеровчулары умутлары толмаз

башында да болмаз аллай энчи жер деригим келеди. Бу шахарны не заманда да энчи статусу болгандына. Аны аруулугун, тазалыгын айтай кызойкс да, анда жашагына ланы чомартлыклары эм кыатында болганына болушук бериге чакырыклары уа нени да оза эди. Токсан процент аскерчиле турган ол урушун кезинде немисли фашисттерден шахарны 250 кун бла кеңе кюрүлүгөнаны-жашларны бла тудукарлары башча торло болурга амаллары да жоькс эди. Бюгонюкюде да керээз-ала ол ниеттерин тердениргендиле. Запад региондан келип, Украинаны башча шахарларына барып, адамганы кюркүтүп айлантаган фашист «молодчиле» шендо Севастопольга киргип, акыргысы бла да, баскандына.

Адамланы оюмларына кырамайгында Шендо бир зат а болды. Запад политике эм майданчыла Украинаны Юг-эм Восток жанында да жашаган инсанганы оюмлары ахырда эсге алмагандына. Зор бла властыны кыргыз этенде, ол жерде турганына эм битеу республиканы кесипине боюндурурга умут этгендиле. Алай ол мурата толмады.

Кюн Кыргыны Парламентини вице-премьери Рустам Темгирале дагында бир бөгүм алынганы билдиргенди. Анга көре, депутатла РФ-ни башчыларна Кыргыны Россияге кюшүлүргү сюегини бла байланы тохтадыргылар мардагалда көре, документени жарашдырып башлагы деп, тилек ийгендиле. Онлатыны марта дерги алай көп кыламызды, автоном республикада жашагына кебюсю Россияге кюшүлүргү ырызы болушуктарына сөз да жоьксду.

Севастопольга, биринчи болуп, Киведе власты бандеровчула закосу алынгандына, баш аяны айтканын этерик туюлбой деп, кыажу сюелгендиле. Ала энчи кюн окуяна шахар администрацияны башчысына кесипини адамды, Россияны инсанан-А. Чапыны айыргандына. Ол а, юч сагытны ичинде шахарга келген жолпузга блок-постга салып, терк окуяна халк дужуананы кугарганды. Андан сору Кыргым да кеторюлдо, ала да Киведе боюсуугуна унамагандарын билдиргенде, администрациядан жаны башчыны С. Аксеновну сайлады.

Кырым Россияге кюшүлүргү итиненди Украинада торленуле асыры төрк баргандына, Кырым Республиканы Парламентини референдуму узакгыга сойма, 16-чы марда элдюорюге оюулаштыды. Биюлгенде энчи соруу болушукду. Аяны биринде: «Сиз Кыргыны Россия Федерацияга аны бир субъектика кюшүлүргүна ырызаны кырамыз» деп алай жазылды, Экинчисинде уа: «Сиз Кырым Республика 1992 жылда Конституциясына кыайтып, Украинаны санында кыласыны ырызасын?» - деген ою барды. Бу документ кыайын этилген

Милгечиле Америкага ышанадына Кыраа тенгиз флотга кыулык этенинде, америкалы кемеле, Севастопольн портуна жууклашып, бир-бирде «провокациялар» этерге кюрөшө эдиле. Кюндюзо монче аяны бир экинчилери Севастополь бугатга «кышкы» кирди. Аны алайды кыстарга аскер кемелерибиз кыатыш сала, кыуга чыгаркыды деп, флотну командующисей энчи гиче бужирибизге бужук берди. Шахарчыла да кырал турганына, ала аскер кемени зор бла «портлоп», бизи кыралны сууларына сергентеленди кыгардына. Ол заманда кыалы бир кыуанган эдиле севастопольда.

Школу Эрттенлик азыкыга ахча бөлүонюкдю Шимал Осетия Республиканы кылаысы жашагына койорлерини шюллагга жүрөгүн сабийлери кесипине эртенлик азыкны алагга деп бюджеттен берилген ахчага сатып алышында. Шимал Осетияны правительствону председатели Сергей Такоени айтканына көре, республиканы Уруну эм социалдык жаны бла айны

Огоевни айтканына көре, ол оңу шахарны маршоны эм шюллагны директорларына борчаларын сабийлерини кюн сайын 20-шар сом берилиди. Чинювикни айтканына көре, ол ахча жылы шюк азыкны «ак бла ставан чыны» сатып алыгыга жетериди. Республиканы билим берген эм илму министри Алан

келгенден сора да, тинтууле бардырып этилгенди. Тинтууле программга буюшукла этилени энчи алып айтканда, продуктланы сатып алынган башчаларын юч көре көп этил керзоттен шартла болганына аныктыгында. Бюджет ырысыны хайрысыз кыортылганы алай ону этерге мурдор болгандына, дегенди Алан Огоев.

КыОНАКЫЛАНЫ Хасан.

Специалист аныгытады

Эхинококкоз - ол не затды?

Бизни республикада эхинококкоз деген суруу жаны бла маллада бөлүм бюгонюкюде артык ити туюлбой: жарсыуга, аны бла болганына саны көндю. Анга дагында хауле итле көдөн-көп боло барганы да себеплик этеди. Ол шарт а бютондо уллу көлгө болурга эр-кинлик бермейди.

Эхинококкоз бюгонюкюде медицина-социалдык жаны бла эм уллу проблемаларды бериди. Анга жүктүгөн адамны асламысында бауруун, бир-бирде уа өкөлөрүндө да курт басып башайды. Юй жауналардан аны бла кебюсюнде

итле аруудуна. Ала анга алай эт ашгандан сора жугыдына. Аруу адамга арууган итни сылагандан окуяна кеchedi. Хата дагында таза болмаган тахта кетелгенде бла жемилгенден да келгире болушукта.

Ветеринар надзорлук ишни бардырган органла келтирген шартлага көре, былыт эхинококкоз 2440 союлган малланы эттеринде табылганды. Ол санда экиден бири тугарла эдиле, ючен бири уа кыойла бла эчиле.

Кыабатыр-Малкыларда хар жыл сайын эхинококкоз бла арууган 8-10 адамга этиледи операция. Жарсыуга аяны араларында сабийле да боланы. Бу аман затны бир энчилиги - ол ал кезинде (кыаум жылы ичинде) адамны санында белгисиз турдаы. Аны хатасындан адам онгусу болуп башлагандына, арууну тамырын тапкан кыыйн болды. Бир спец-иалтастын башкарга жоруй тугуруну, заман озады да, ахыры уа операцияга кылады.

Ити кесин да ветеринарга көрүгөтө турурга керекти. Бу арууну болдумаз халда анга дарман бериге кереклиги да эсигизде болсун. Ол кезин, сабийлерини да көп аруулданы ол санда эхинококкоздан да, саклырга себеплик этерикди.

И. ЛЕОНОВА

Роспотребнадзорну К.М.Р.де Управленийисы эпидемиология надзорлук бөлүмүнө эксперт-специалисти.

Кыоркуулу таралган тауушла

Хурулдау көп ююренин жашоуларын бузады, бир-бирини уа кең кыыйн чурумларды. Медикле эрттеден бери кыуагындаыла: былал кыраганды, зараныс керзонген кечеге хурулдау инфаркт эм инсульт аруулары кыогаркыдыла, деп.

Хурулдау нек кыоркуулууду эм андан кылай кытуугуна болушукта кесиптенде кесини оюмуң «Жукусуулукну кылай хорларга болушукту» Иги жукууга 10 атам» деген «ЭКМО» издательствода басылганган китаны аруу, психотерапевт врач Олег Корсак кесини оюму айтканды.

Хурулдау нек кыоркуулууду эм андан кылай кытуугуна болушукта кесиптенде кесини оюмуң «Жукусуулукну кылай хорларга болушукту» Иги жукууга 10 атам» деген «ЭКМО» издательствода басылганган китаны аруу, психотерапевт врач Олег Корсак кесини оюму айтканды.

се, адамга энчи муңдукла да болушурга болушуктула, жукууну кезинде тинни эм тапкан жаммаз халда тутарга. Алай муңдукту стоматолог врач хазырайды. Башында айтылган амалда да болушмасала уа, солуу тамырла да басмын тийишпи даражада жалчытыргы аппаратын хайырачытырга керек болушукта. Ол амалны хайырандына, кечэ энчи масканы кирге тишерикди, прибор маскага кислород бла байкылаандырылган хауаны кысымы бла берип турлушуду, аны хайырандан солуу тамыра тийишисича ишлеркиде.

Жаныртын кыайгыруу Хурулдау, энчи жашуну чуруну болгандан сора да, саулыкка да заранлыды, деп эшиттениме. Нек? Константин, Калининград.

Жаныртын кыайгыруу Хурулдау, энчи жашуну чуруну болгандан сора да, саулыкка да заранлыды, деп эшиттениме. Нек? Константин, Калининград.

Хурулдаусу! Кече, мен жукууган кезинде хурулдасам, солуум тохтаганын тилею, юй бичим кыуга этеди. Тилеюме, айтыгыз, не этерге керекки былагыда?

Хауаны жеттештениме Кылай шартла бла билалкыма солуум анда-санда тохтаганын? Зинаида, Нижний Новгород.

Хауаны жеттештениме Кылай шартла бла билалкыма солуум анда-санда тохтаганын? Зинаида, Нижний Новгород.

Быланы да эзде тутугуз Кече хурулдауучула бу заттаны билрге кереклиде: ● азуугузуңу жалханда, ачкында да, таууш этилди тартгызы хауаны ичмизге; ● азуугузуңу ачып, тилгизини да чыгарып, жетел этилги; ● башгыгызы арха адууртуп, тамгыгызын чайкагыбанча этилги; ● тамгыгыгызын ауру суусун затла бла чайкагызы - кисель, жемис суу, гыгы (кефир) айран бла; ● сууну гиче уртламкыкыла бла ичмиз (20-30 уртлам); ● бурунугузуңу кысып, жакылагызын көлдорюгоз; ● резини оюнактынаны, шарланы юлторюл көлдорюгоз, салын көмкөк топланы уруугуз.

«АиФ. Здоровье» газет.

Халк чыгармачылыгы

Аран элде

1968 жылда халк оюна, таурухла, жомаккы жыя, Огьары Баксанга да барама. Анда ала ады адыскалыга Залихачланы Чоккага, Болталаны Айдиргерийе, Жупуланы Адемейге туюбиме. Аладан жыр-хапар да азыштеме.

Залихан улу, бир аз сагыш этди да: «Элдран бла Азлу бир кибик фахмул адамла болгандына. Сөз устала, жырчыла, таурухуна. Азлу жыр айтпир арыса, андан арысын Элдран бардыргыанды. Экси бирге жолугууп, жырлап тибиресиле уа, тау аруулардан топу кыла эди. Мен да алаа энчилерден халкда жүрөгүн жыры айтаймын.»

Халк чыгармачылыгы

Ауалны кыдырдым, Хорвадинда жуунду! Хонгранга өткүм да, Суу кызына кыбулдум. «Ах, Суу!» - деп, мен тиледим, Ичим койюп суусадан. «Суум жок, муну аша» - деп Сюдюмлю көлү узаткан. Кылүндан шербет тамды, Суусабам тамам кында. Көркөлү бети коюп, Мени элими сурады. Мени злими сураган, Улуу тону иже сен. Тилпеси көзгө жеткен,

Жалбузуң эспедим мен. Сын таудан Жалбузга, Эки жары кыоганам, Жибими тарта келип, Жилмукыладан алганам. Жилый кетип Жалбузу, Эки жарып кыоганам. Эмир-байны жыгышым, Ары уруп жойганам. Элдран келди бизге, Секирип аттан тошдо. Азлуңу мында көрүп, Акылан ала бөлдо. Ой, Азлу, Азлу, Сыфатың сени озгур. Дамаладан ычкансанг, Барыуң бизге болуп. Элдран Азлуңу, Анты шукуу болду. Жыр, жомак айтыну да, Азлуңга кыуруду.

Тамыргызаланы Далаят, жазуучу, фольклорчу.

ЖЫЙЫЛДЫ

ГИБДД жоллада жорююно жорукъларын кълотгъа кълты алгъанды

КЪМР-де Ич ишлени министр-стосуу ГИБДД-сыну бу кюнде болган ишни тобушиюнде сѳз республиканы ара шахарында транспортну жолу бир жаны бла жорююно журуну юсюнден баргъанды. Анга Нальчик шахар округну админстрациясыны башчысыны кулугун толтурган Мухамед Кодзиков, жоюлени эмда пассажирлени ташыган фирмаларны башчылары, Жоллада жорююно кълоткъларын жолду жолду жорукъларын инспекцияны энчи составы кълоткълары.

Аланы алларында сѳлеше, ГИБДД-ни управленисыны начальныи полицияны полковникю Юрий Бегидов бусагъатда Нальчикде 69 мингге жуукъ аутомобильге регистрация этилгенни, республикада аланы саны жѳл сайын жѳйма мингге бѳсенни, дагында ара шахарына кѳч сайын жоллада «Шалыка»-стацонар постну жанында 40-70 минутта жуукъ машина кѳлгени билдиргенди. «Шахарны жолларында аутомобильлени кѳпюлю, ала тохтарча эмда турурча жѳрлени азайткъларына жѳллада жорююно кълоткѳлузугун тынгылы жалчытугъа чырмау этген сылтаудан билдиргенди. Алай болуп а айдан айгъа кълыйнда кълыйн бола барды. Аны хатасында жолга чыгъган адамгъа бары жерине жѳр ючюн, икки сааманы тас этерге тоушды», - дегенди ол.

шахарчыла эмда бери кълоткѳгъа кѳлгѳнлѳне талпыкълар этилгенлерин чѳртгенди эмда 6-чы апрельге деру бу ишни юсюнден оюун ким да сѳлѳшѳп, жазып, кѳли билдиргенге болугун эсге салгъанды. «Югюнлюкде жолларында жорююно кълоткѳлузугу энчи эм тал халгъа кѳлтирѳу бек уллу эмда магъаналы жу-мушларыбыздан бириди, аны тамамлау - баш борчубузду. Шахарыбыз бютѳн ару, бютѳн тынчыкълы болурун сѳв эсек, аны хайырлы амалларын излерге керѳкѳз», - дегенди эмда бу проект кълый этпеси, аны жашауда бардырыгъа шахар бюджетден ача берилгенине да ышандыргъанды. Тобушиюно кезиуенде анга кълоткѳшан-лагъа дагында жолда жорююно кълоткѳлузугун жалчытурун жаны техника амаллары кѳртѳзѳтѳгенди, ол санда «Мегаполис»-автоматизацияланган систе-маны презентациясы болгъанды. «Бизге бу техникагъа Россияни кѳч регионларын-да жетишилѳи ишлиди», - дегенди «Эпи-стар»-ООН-ну генеральныи директору Руслан Ахрѳов. Шахарны орамларында транспортну жорююно жаныгъа семасы бла Нальчикде ОГИБДД-ны таматасы полицияны майору Алим Шашев шагъырѳ этгенди. Ахрѳовда УИГБДД-да кълоткѳш этилгенге граждандан жаныгъа схеманы юсюнден кѳслерни оюмларны да предложени-лары быйлыны 6-чы апрелинде кѳч кълый-ла бу номерли телефонна бла билдирѳил-рени тѳлѳгенди: (факс: 8 (8662) 49-58-07, 49-58-22 9 сагъатдан 18 сагъатка дери; 8 (8662) 96-23-22 кеч-кюнд дѳнѳ, электрон почтаны адресси: a.n.07gidb@yam.ye.ru

Киров аты орам бла Шогенѳуков аты про-спекте деру жоллада транспорт маршрут-ла бир жаны болурча онга кълуралдыла. Алай амалны хайырлыгъын ангъ-лата, тамата инспектор алай бла орамла, жолла машиналадан бѳзѳр эркин бола-дыла, орамла бирге кълоткѳш жерледе светофорланы ишлери игиленди; жауа адам жолу бир жанында башхасына кълыйналмай ѳталыкълары, кълрангъа жолда жорююно кълоткѳлузугу иги да кюленди деп эсгергенди. Ол билдиргенча, машинала жоллада бир жанына жорюген орамла Патгорск, Анапа, Астрахань шахарлада, Ставрополь крайда эмда Россияни дагында кѳч башха жерлеринде да бардыла. Алай жоллада автотранспортну жорюгени иги да тал-плангъанды. Мухамед Кодзиков а битеу ол мадарла

ХОЛАЛАНЫ Марзѳят. СУРАТДА: Алим Шашев схема бла шагъ-рырѳ этеди. Суратны автор алгъанды.

ТАБИЙГЪАТ БЛА ШУѳХЛУКЪ

Орунун танытхандыла

«Кълуанч» кафе Нальчикде бек аруу жерден бирини кълоткѳшѳн - курорт кѳнѳю тѳирсонде орнал-гъанды. Быйлагъа жуукъларына къл-ынглай окуна, торлю-торлю азыкъланы, бютѳнда ишилкени, ийисни бурунугъа урады, аша кѳнѳю андары Андыр болур, быйлаха хар замандра адамланы кѳпюлю. Бизни ююрно адамлары да терк-терк кѳлѳнѳчѳбѳз быйлагъа. Шишлик, хачинѳле эм бѳркѳле алуучу аламызды. Оманѳ кийинген таулу кълызланы къл-ларында азыкъ ашагъан кълр-ча, жашха да бек хычуунду. Быйлаха тѳерекде кълдуретни аруулугъа да кѳнѳюно «Пѳторни». Кѳнѳю сыйдан бѳтѳн гитѳе то-лукукълары, сылыкълары бол-луп, бир билерни сѳредиле. Суу жагъада мазаллы тал тереклени «узун чачлары» эничѳе салынып, «кълорланы» бла сууну ары-бери айландыра. Нарѳт уяны башы бла къларсан, узакъда Бызын-гы башында кълрлы тауланы жылтырагъанлары кѳзлѳренигъи къламатадыла.

Сурат этюд Таулу кълѳнѳчѳбѳз жюк кѳлѳш этеди.

Быйлаха дагында бери кѳл-гѳнлѳни эслѳри уллу гитѳе ит кълыйнланы гузабагъа къл-лып, ары-бери чачанларына, адамла азыкъларында тигим терлерин сакъларгъанларына бурулды. Парийлени, маскеле-ни ослеринде айткълары, аланы кѳслерини жашу жорукъларына сѳйр этерчады. Кълрѳлула кълрѳсузланы ююшлѳрине сугъанакълукъ этѳийди, аланы ююшлѳрени сѳйрѳийди. Кѳслерини кѳзѳлѳрени сакъл-лайдыла. Жулукъ этгенде да кѳрѳюмѳйдиле. Баам, быйлаха жорюген бѳркѳктѳн кюч сайын

Иван ПОЛИЩУК.

Билдирѳу
Аскер кълрлукълары - контракт бла
Кълрты-Малькѳр Республиканы Нальчик аскер комиссариаты аскерде кълрлукъ этген, запѳсда болган граждандан контракт бла аскерде кълрлукъ этерге кандидатла сѳйлѳды. Аскер бѳлѳме быйла жерде орналгъандыла: Чечен Республикасы - Шани, Калининск, Борзѳю, Ханкала элѳде, шахарлада.
Контракт бла аскер кълрлукълары борыргъа сѳйгенле Нальчикде аскер комиссариаты бу адрес бла кѳлѳнле: КЪМР, Нальчик шахар, Воло-гѳров орам (апырны Красноармейск), 26-чы юй, 50-чи кабинет. Телефону: 44-10-83. (Прѳбийсѳлу юкъле: баш, борз, байркъ-эртнеликде 9 сагъат 00 минутдан 17 сагъат 00 минута дери).

юлошлю бола болурла. Бери сайын кълрлукълары сабыр ушакълары эмда кѳнѳе жуунугъан сабылени жарыкъ ауазлары кафеде шолукъ сакъларына арталдыла чырма болмайдыла. Алай бир марабалыды болгъанды. Солса-да ит жыйынны бири суу юрг-енлей, кългъанна барысы да бирден иеси сынжырындан тут-луп кѳлген маскѳчикге кѳслѳрни атыдыла. Ол, баам, быйлаха аш-азыкълары ийисни сѳзѳп, андан ююшлю болургъа ашыкълар болур эди иесин. Итлени алай суу юргѳнлѳрени эшитѳнлей, ол иесини инчиклѳрени кълсылды. Адамланы сыйынгъысыз кѳп болгъанын ийисни сѳзѳп, андан алып ашагъа кезиу жетерге кѳп заман сакъларгъа керѳкисин билип, кижи артына бурулуп кетди. Кългъалгъан итле бары-сы да бирден шу болдула, хар бири сѳкѳ юлошлѳрени къл-ларына бардыла. Алай бла кѳл жагъасында биатгъы шолукъ тохташды. Бѳркѳле ашап, чай ичѳп, биз сѳгъѳт жарымы чакълы заман-ны кѳнѳе, аскъ башы таулгъа сѳйсоюнѳп кълрѳлпудукъ кѳл жагъасында, даурулу сабылѳге кълрѳй, жаш заманыбызны да эсийѳге тошордукъ. Биз кафеде кѳнѳе чыгъп кѳлѳ, тожорѳк эттерлѳрени, Кѳрѳсиде кългъан ишилѳик кѳскени ар-лакългъа элѳтп, жерни кълрѳп, ары салып, башын топуракъ бла бастырды. Ары деру мѳн билимй эдим итѳе да ары кълѳ сѳтѳркъ эттерлѳрени. Кѳрѳсиде да «кафе»-къллѳй акылылы итѳе сакъларгъанларын.

Грек-рим тутушу
Тырнауузучула-биринчиле
Элѳрус районда спортну бек кѳнѳ жайылган торлюю грек-рим тутушуду десек, ѳтѳрѳк болмаз. Анга бу кюнде бардырылган районну биринчилик-лени 120 жаш гѳѳѳѳ кълрѳшханы да шагълукъ этеди. Эрѳишле Кулпийланы Кълр-сын аты маданият юйюно спорт залында эки жыл сан эм 13 аруулукъ категорияда ѳтген-ди. Жашладан хорлатгъры сѳйген жокъ эди. Алай бла кълрты сѳрмешелден сѳра, биринчилен тырнауузучула Локиа-ланы Руслан, Аслан эм Эльѳдр, Кацпийланы Абдурахман, Аслан Толѳв, Текуланы Алѳберт, Че-чѳнланы Амалѳ, Тебердиланы Таулѳн, Аскѳрланы Тимур, Кур-данланы Аскѳрѳн, Будаиланы Омар, Черкѳсланы Аслан эм Рамзан Егажѳвѳк болгъанды. Жаша барысы да Элѳрус районну Сабий-жаш тѳлю спорт шѳкулунда РФ-ни сѳйлы тренѳри Локпийланы Юриѳде жаруа этѳдиле. ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

Шагъырѳленнѳ

Бызынгы ауузу кимни да сѳйрсиндиреди

КЪМР-ни Парламентини Жаш тѳлю палатасы бардыргъан «Блѳ-горлени шѳколлары» деген проектни быйыл жаныгъа сезону аылгъанды. Ондамга жуукъ жаш блѳгерѳ Интернетте Кълрты-Малькѳрны Табийгъланы тамашалыгъын баш-хала сѳз блѳлѳк окурча, кълрарча, жанында ачыкъларгъадыла.

Тургъа кълрѳшан кълуам бу жол Жѳбо кълваланы, кѳнѳончюлюкте деру адамла жашагъан Огъары Хопат элѳн, 131-чи жылдан кългъ-гъан кълрѳбѳ ташланы, Ак-Кълрѳн жанындагы тамашаны, Аланы эм сѳйр этлѳргѳн а онок километрге сѳзѳл-гъан Бызынгы жана болгъандыла.

Быйла жолу-чулукъланы баш мурагъ-хар заманда, республика-бызны не жаны бла да аруулугун толу ачыкълуду. Бу жол турну кълрѳрча Жаш тѳлю палатга Россияни МНС-ини КЪМР-де Баш Управленисы-ны таматасы Сергей Шагин бла «Путѳшѳвие» деген чекленген жууалыгы болган общество болушандыла. КУРДАНЛАНЫ Сюлемѳн.

СОЧИ

Унутулмазлыкъ такыйкълала

XXII кълш Олимпиада оюнла болашыл, Паралимпиада барды. Бир-бир эрѳишлѳге кълрѳр муратда бизни коллегабѳз Элина Карѳва, Соци шахаргъа барып, анда эки кѳч туруп кълрѳшанды. Аны юсюнден ол быйла халар айтады: «Бек алгъа Олимпиада паркеда болуп, анда республикадан баргъан делегациягъа тѳберге бек сѳз эдим. Айлана кѳтѳн, кълрѳгъа-да тамыш мажарла ашылдыла. Аны кълрѳшан жанына атланам. Бир кѳскѳден «Балкарѳя» фоль-клор-этнография ансамблѳни соли-сти Аскѳрланы Роман тѳпей турубѳн жѳрѳм. Ююкѳнд уузакъда болуп, а-рѳлѳнѳге тѳбѳсѳн, бир жуукъ аде-лямыгъа кѳргѳна боласа. Биз да тѳз алай тобушѳнѳбѳз. Рома, дагында кълрдан уста Руслан Малѳвов ман-га паркни кѳртѳзгенди. Кълрѳр-ты-Малькѳрны ююкѳнѳ, аны бла байлмыш кълрѳлган кѳрѳмѳнѳ, концерт программаларыны юслѳ-рѳнде да, бир бирге ал бермей, кѳп сѳйрѳлѳп халар айташ эдиле. Мен а асыры кулуангъандым, аны тѳбѳсѳмде чѳп сынмы айлана эдим.

Биргеме Кълрты-Малькѳрны бай-гъары алып кѳлген эдим да, аны да кълрѳлѳгъа алып, биз кѳч жерледе суратка да тоушѳнѳм.

Ол тобушию эсимде кѳнѳе кълр-лыкълары. Малкѳрѳны эм кълрѳртыны кълрѳнларын манга алай уллу жууакъ этгенлѳрине бек ырызам. Суу болуна. Ала тѳспѳлѳрѳ, кълш

ХЫЛАЛЫКЪ

Аманлыкълчыны «бизнеси» ачыкъланганды

Кълрты-Малькѳрда банкадан бирини алгъынны таматасы, жалгъан паспортланы хайыр-лаып, 100 миллион сом къллѳ бол-гъанды. Аны юсюнден бизге про-кълрѳрѳрѳн пресс-службасында билдиргенди.

Жылны ичѳнде аманлыкълчы ку-лурлы материалла сѳлѳрѳнѳ. Ак-чаныуа банкада сѳлѳгъѳ блѳтор-лѳ, ызы бла аланы кѳсѳ сѳйѳгѳниа кълр-рѳнѳ. Аны кълрѳлѳ ачыкълангъан-чы, былтыр ол бѳш адамны аты бла паспортла жарашдыргъанды.

«Налог инспекцияда танышлары-ны болушлугуу бла аланы энчи

СЮД

Энди устѳз болалыкъ тѳюлѳю

Элѳрус шахар шѳкѳ 200 иретли болмагъан кишини оидмѳ кълр-тарыгъы деген тѳлѳгѳн кълрѳл этгенди. Ол тенгизде чабакъ тутуу бла юрѳрѳген техникумда онокуч педагог болуп ишленди, кѳслѳн сабылѳрѳн кѳнѳидирѳге эм юрѳрѳгѳнѳ уа сѳ бурмагъанды.

Муну кулулугъундан 2013 жылда 27-чи майда бурукъуу бла эркин этген эдиле РФ-ни Уруну кодексѳ тохташдыргъан кѳлѳшимге тѳй-ишликѳнде борчун топурагъланы ючѳк. Сѳдѳно онокучу бла ол РФ-ни

Угловный кодексини 157-чи статьясы-ны 1-чи кѳсѳгѳни тѳйишликѳде кѳлѳнѳчѳ саны жетмеген сабын жазгъанды, алай бла таргыш тыгъ-тыргъа кѳлѳнгѳнѳди, андан сѳра да, ишге жѳрѳмѳй тургъны ючѳн иш халѳ тѳлѳргѳге эм намыс-ын эниш эттерѳн ючѳн компетенция алыргъа юрѳрѳгенди. Болсада, крайны граждѳн ишле жаны бла сѳд кѳлѳнгѳны Ейсѳ сѳдѳно онокуч тозѳге сангъанды, намысѳ устѳзы айташын а-терге.

ТЕГЕРЕК СТОЛ

Магъаналы сорууланы сѳзерикдиле

14-чо мартда Аулѳтерде шѳш тѳлю бла байлмыш жѳмаулы жарышхан сорууланы юсюнден «Тѳгерек стол» болушду. Анда сѳ экстрѳмизмге кълрѳу тургъуа эм аны аныгъыргъа кълрѳмаза амалла табаргъа керѳ

болгъанын юсюнден барлыкълары. Жылныуула району админ-страциясыны бла жѳмауат орга-низацияларыны кѳлѳчѳрѳни эм билим берѳу учрежденилѳрѳны ишчилѳри кълрѳшылдыла.

Ол формалы тобушиу дагында 27-чи мартда Тѳбѳн Жѳмталарда ѳтерди.

Баш редактор АТТАЈАНЫ Жамал

РЕДКОЛЕГИЯ:
БЕШПАЙЛАНЫ Муталип
(баш редакторну орунбасары)

КЪОНАКЪЛАНЫ ХАСАН
(баш редакторну орунбасары)

ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жауаплы секретѳрѳ)

ТЕКУЛАНЫ Хауа
(жамауат - политика бѳлѳмѳно таматасы)

ТЕГЕРКОНА:
Редакторну прѳбийсѳлу - 42-63-01. Баш редакторну орунбасары - 42-38-21, 40-04-82.
Жууаплы секретѳрѳ - 42-66-85.
Секретѳрѳт - 40-93-62. Кѳррѳкторѳра - 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛѳНОМЛѳР:
Жѳмауат-политика жашуу - 42-67-68, 42-24-02.
Кулурѳра - 42-75-82.
Социалныи-экономика - 42-66-73, 40-59-18.
Жанланыгъа эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Псыкѳлуа эм рекламѳ - 42-37-94.
Тѳмамѳча - 47-31-28.
Сурат алуучу - 42-68-72.
Бухгалтерѳра - 42-30-87.
Операторѳра - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторѳла бла кълрѳлѳ жѳрѳтѳрѳбѳн. Кълрѳ жазмаларгъа рецензия этѳнѳмѳн эм ала артка кълрѳтаргъадыла.

Газѳте басмалангъан материалла айтылган оюмла редакцияны оюму бла кѳлѳнѳмѳсѳ болушкълды. Алай айтылган хар зат ючѳн.

Рѳссия Федерациясы Басманы юсюнде законну тѳйишликѳнде материалланы авторларны кѳслѳрѳ жууушкълды.

Редакция авторѳрдан 400 газѳт тизгинден (машина бла жазылган 5-6 бет) кѳнѳю алмайды.

Газѳт Басманы эм асламы информацияны эркинликѳни кълрѳрѳруу жаны бла Кълрты-Малькѳр регион инспекцияны 1994 жылда 14-НОН-ну кѳнѳюнда регистрация этѳнгѳн.

Регистрация номер — Н—0066. Индекс - 51532

Газѳтѳни басмгъа КЪМР-ни Басма эмда асламыи коммуникация жаны бла кълрѳл комитетини компьютер службасы хазыр этѳнди.

Газѳт «Тѳграгъф» ООО-ну тѳнѳфорѳтѳсында басмалангъанды. Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 33

Газѳтѳн ислѳрѳнѳ тапдыруу ючѳн КЪМР-ни почта сѳлѳмѳсы Федеральныи Управленисыны жууушкълды.
Телефонна: 76-01-28, 76-01-10

Газѳтѳнѳ рѳнѳшѳнага сѳлѳк ючѳн КЪМР-ни «Рѳсѳнѳчѳ» акционер обществосу жууушкълды.
Телефон: 42-49-34

Номерге графикѳ кѳре 19 00 сагъатка кълрѳ салында. 20 00 сагъатка кълрѳ салынгъанды

ГАЗѳТНИ НОМЕРНИ ЧЫГЪАРГЪАЙЛА:
Жангъораланы Нажабат - дежурный редактор;
Кѳчѳнѳнѳнѳ Зульфия - жууушкъл секретѳрѳны орунбасары;
Билѳкѳрѳлѳнѳ Жамѳта (12-нѳ бетте);
Зѳзаланы Лѳнда (3,4-нѳ бетте) - кѳррѳкторѳра.

Тѳражѳа 2760 экз. Заказ № 476

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТѳЛЫ АДРЕС:

360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5.
электрон почта: elbor_50@mail.ru